

Képzési és továbbképzési programok, képzéskoordináció

Készítette: Andorkó Éva (Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda)

A személyes gondoskodást végzők számára kiemelten fontos, hogy folyamatosan fejlesszék szakmai tudásukat. A BMSZKI képzési, továbbképzési, valamint képzéskoordinációs tevékenységének célja, hogy abban segítse a szociális szakembereket, hogy jogszabályi kötelezettségüknek úgy tegyenek eleget, hogy ezáltal minél felkészültebben, magas színvonalú szakmai tudás birtokában végezhessék munkájukat.

2025-ben az alábbi tevékenységek tartoztak a Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda képzésekkel, továbbképzésekkel kapcsolatos feladatai közé:

Intézményi továbbképzési tervek

Az intézményi továbbképzési tervek 2025-ben is a 9/2000 SZCSM rendeletben foglaltaknak megfelelően készültek el. Az intézmények összesített táblái alkotják a BMSZKI továbbképzési tervét, melyet a szakmai igazgatóhelyettes és a gazdasági igazgatóhelyettes hagy jóvá. Az itt megmutatkozó igényeknek megfelelően kezdődött el a képzések szervezése. A továbbképzési tervek elkészítésénél fontos figyelembe venni kollégáink szakmai igényeit. A jóváhagyott képzések részvételi díját 2025-ben a BMSZKI teljes mértékben támogatta.

A továbbképzési terv formáját tekintve egy Excel táblázat, amely tartalmazza a 9/2000 SzCsM rendelet alapján szervezett továbbképzéseket, a 25/2017. EMMI rendelet szerinti vezetőképzést; a szakmai műhelyeket, továbbképzési tevékenységeket, a szakirányú iskolarendszerű képzéseket, illetve a munkatársaknak szóló mentálhigiénés programokat is. Az intézményi továbbképzési tervek összeállításához segítséget jelenthetett, hogy az intézmények megkapták a képzési tevékenység szempontjából releváns információkat (pl. a működési nyilvántartással, továbbképzési időszakkal kapcsolatosan), valamint a kötelező, munkakörhöz kötött és választható képzések jegyzékét.

2025-ben öt BMSZKI által minősített tanfolyami csoportot, négy szakmai műhelyt, illetve külső szervezettel közös együttműködésben hirdettünk meg minősített, választható szakmai tanfolyamot a BMSZKI munkatársai felé. Mindezek mellett munkatársainknak lehetősége volt a fentiekől eltérő minősített szociális továbbképzések megjelölésére is.

A továbbképzési tervekben 379 továbbképzésre kötelezett munkavállalóból, 194-en jelöltek meg valamilyen képzést: többségében két-három képzést, amiből egyet szerettek volna elvégezni. 194 főből 128-nak sikerült elvégezni valamilyen szociális minősített továbbképzést. A tervezett

képzések közt voltak kötelező, munkakörhöz kötött, BMSZKI által szervezett választható, illetve más szervezet által szervezett választható képzések, továbbá vezetőképzés is.

Kötelező és munkakörhöz kötött továbbképzéseken való részvétel támogatása

2025-ben egyénileg lehetett jelentkezni a kötelező és munkakörhöz kötött képzésekre, a Slachta Margit NSZI által működtetett felületen keresztül. Több munkavállaló tervezte be valamelyik munkakörhöz kötött képzés elvégzését, elvégezni azonban nagyon keveseknek sikerült. Részben azért is, mert volt olyan képzés, ami ugyan meghirdetésre került, de végül a megvalósulása megghiúsult. A kötelező képzések 2018 óta nem változtak, továbbra is az alábbiak közül lehetett választani:

- Jogsabály/jogismeret aktualizálás, ellátotti-, gyermek-, betegjogok
- Kiegészítés felismerése és kezelésének lehetőségei
- ENSZ egyezmények
- Jelzőrendszer ismertetése, a gyermekbántalmazás prevenciója

Az „Elsősegély” c kötelező képzés ugyan meg volt hirdetve, és sok kollégánk jelezte a továbbképzési tervében, hogy szeretné elvégezni, de a képzés megvalósítására nem került sor.

Választható minősített továbbképzések

A hatályos jogszabály (9/2000 SZCSM rendelet) rendelkezései alapján a BMSZKI választható képzések szervezését tudja vállalni.

A BMSZKI továbbképzései

2025-ben a következő képzések kerültek megszervezésre:

- **A segítő beszélgetés módszertana – interjúkészítés a szociális munkában, elmélet és gyakorlat**

A szakmai tanfolyam célja, hogy a segítő munkakörben dolgozók megismerjék az interjúkészítés elméletét, illetve kipróbálják a gyakorlatban is egy önállóan elkészített életútinterjú során. Óraszám: 45 óra, pontszám 40 pont.

- **A közösségi pszichiátriai megközelítés lehetőségei hajléktalan és más szociális szolgáltatásokban**

A képzés átfogó részletességgel, gyakorlatokkal alátámasztva ad ismeret a pszichiátriai zavarokról, a közösségi pszichiátria szemléletéről, a stresszkezelésről és az asszertivitásról. A tanfolyamot az Ébredések Alapítvány munkatársaival közösen szervezzük évek óta. Óraszám: 50 óra, pontszám: 40 pont.

A szakmai tanfolyam 2025-ben két csoportban került megszervezésre egy pilot program részeként, így a képzésen a BMSZKI dolgozói mellett részt vehettek a főváros más utcai gondozószolgálatának munkatársai is.

- **Családdinamikai alapismeretek szociális és mentálhigiénés területen dolgozó szakemberek számára**

A képzés segítséget nyújt a családokkal és párokkal végzett tudatosabb, többszemponútú, hatékonyabb szociális és mentálhigiénés munkához. Óraszám: 40 óra, pontszám: 40 pont.

- **Érzelemszabályozás és konfliktuskezelés a segítő kapcsolatban**

A szakmai személyiségfejlesztő foglalkozás célja a segítő szakmai készségeinek az erősítése és módszertani tudásuk bővítése az érzelmeik minél tudatosabb szabályozásával, a konfliktushelyzetek minél jobb kezelésére. Óraszám: 28 óra, pontszám: 32 pont.

Az egyes tanfolyamok a résztvevők száma szerint: Továbbképzés címek	Résztvevők száma összesen	Résztvevők száma BMSZKI	Résztvevők száma külső intézmények
A segítő beszélgetés módszertana – interjúkészítés a szociális munkában, elmélet és gyakorlat	8	8	0
A közösségi pszichiátriai megközelítés lehetőségei hajléktalan és más szociális szolgáltatásokban	24	16	8
Családdinamikai alapismeretek szociális és mentálhigiénés területen dolgozó szakemberek számára	14	12	2
Érzelemszabályozás és konfliktuskezelés a segítő kapcsolatban	17	17	0

2025-ben a választható szociális képzéseket összesen 122 fő kezdte meg, közülük 6 résztvevő nem kapott igazolást a képzés sikeres elvégzéséről, mert a tanfolyam elvégzésében vagy konferencia részvételében akadályoztatva volt. A 122 képzésben résztvevőből 63-an a BMSZKI valamelyik szakmai tanfolyamán vagy személyiségfejlesztő foglalkozásán vettek részt, 59-en más szervezet által szervezett választható továbbképzésen vettek részt. Az intézmény saját szervezésű képzései mellett a munkavállalóknak lehetősége volt más szakmai továbbképzéseken való részvételre is. 2025-ben 20 kollégánk vett részt január folyamán az Ébredések Alapítvány által szervezett 30. Jubileumi Közösségi, Addiktológiai és Mentálhigiénés Konferencián. A konferencián való részvétel választható szociális továbbképzésnek minősül. Ezen felül 1 fő a Család Gyermek Ifjúság Alapítvány „Facilitátor képzés - resztoratív technikák alkalmazása, jóvátételi szemléletű mediációs eljárások levezetése” című választható továbbképzésen, 2 fő a Méltóságért Alapítvány: „Méltóságterápia az életvégi kísérésben” című képzésén vett részt. Ugyanakkor két alkalommal nyílt lehetőség kollégáink számára, hogy részt vegyenek térítésmentes képzéseken. A NANE egyesület által tartott „Segítő munka párkapcsolat erőszak áldozataival és gyerekeikkel” c. képzésen 16 kollégánk vett részt, a Budapest Esély által felajánlott

„Kulcskompetenciák fejlesztése szociális szakembereknek” című szakmai személyiségfejlesztésen pedig 15 fő vett részt.

Egyéb választható képzések

A minősített továbbképzések mellett a BMSZKI több szakmai műhelyen való részvétel lehetőségét kínálta év elején a munkatársaknak:

Addiktológiai szakmai műhely

2025-ben folytatódott az Addiktológiai Műhely munkája a Váltóházban. A műhely márciusban került első alkalommal megszervezésre. Az év első két hónapjában a társintézményekkel szakmai egyeztetések folytak arról, hogy melyik hónapban tudnának bekapcsolódni az Addiktológiai Műhely munkájába. A BMSZKI munkavállalói közösségből átlagosan 10-12 fő vett részt a műhely munkájában. A "Száras November a BMSZKI-ban" elnevezésű alkalomra és az intézménylátogatásokra kiemelten sok munkatárs jelentkezett. A 2024-es műhelyhez képest, 2025-ben egy hosszabb (3 órás időtartamú) és szakmailag változatosabb havi rendszerességű szakmai fórumot sikerült megszervezni. Szakmai sikernek könyvelhető el, hogy intézményeink feléből érkeztek munkatársak a műhelyre, ahogy az is sikernek számít, hogy munkatársaink eszköztára bővült a szenvedélybeteg felépülését támogató eszközökkel (önsegítő csoportok, társintézmények munkájának megismerése, egészségügyi ellátó helyek megismerése).

Idősügyi szakmai műhely

A 2025-es évben a BMSZKI Idősügyi műhely célja az volt, hogy átfogó támogatást és szakmai tudást nyújtson az idős hajléktalanokkal és az ápolási szükséglettel rendelkező idős ügyfelekkel dolgozó szociális szakemberek számára, valamint, hogy a segítők mentálhigiénés állapotát és kiegészének megelőzését támogassa. A műhely emellett foglalkozott a demencia tesztek fontosságával, és tájékoztatást adott az idősotthoni elhelyezés lehetőségeiről Magyarországon. Az Idősügyi szakmai műhely működtetése olyan szakmai fórumot jelentett, amely teret adott a tapasztalatcserének, a közös gondolkodásnak és az innovatív megoldások kidolgozásának az idős, hajléktalan ügyfelekkel végzett segítő munka területén. A műhelymunka nemcsak tudásmegosztás lehetősége volt, hanem szemléletformáló folyamat is: erősítette a szakmai identitást, támogatta az együttműködést és hozzájárult a szolgáltatások minőségi fejlesztéséhez. Az Idősügyi szakmai műhely *szervezése* során az egyik legfontosabb szempont *az érintettek széles körének bevonása volt*. Ide tartoztak a szociális munkások, a segítők, a gondozók, ápolók, az egészségügyi szakemberek. A multidiszciplináris részvétel lehetővé tette, hogy az idős

ügyfelekkel végzett segítő munka kérdései komplex módon kerüljenek megvitatásra. Az eltérő szakmai nézőpontok gazdagították a diskurzust és elősegítették a gyakorlatban is alkalmazható megoldások kialakítását.

Csoportozók csoportja

A szakmai műhely harmadik évben került megszervezésre a BMSZKI-ban, célja pedig továbbra is az volt, hogy segítse a csoportozó és csoportozni készülő kollégák munkáját az intézményben. A csoport fogalmát a lehető legtágabb értelemben használtuk, és beleértettünk mindenfajta, több ügyfél megszólításával/bevonásával zajló, a segítő munka részeként végzett tevékenységet – a filmklubtól a beköltözők csoportjáig, a karácsonyra készülő 2-3 alkalmas közös kézműves foglalkozásától az egész éven át futó „beszélgetős” csoportokig. A műhelyen a csoportozás általános kérdései, nem pedig az egyes csoportmódszerek sajátosságai kerültek fókuszba.

Néhány érintett téma, a teljesség igénye nélkül:

- hogyan tudjuk a telephelyeinken hatékonyan a szociális munka részévé tenni a csoportozást – milyen egyéni és szervezeti feltételei/keretei lehetnek ennek;
- a kompetencia és a fejlődés/növekedés megélése csoporthelyzetekben (tagok és csoportvezető számára egyaránt);
- a művészetek jelenléte és alkotás a csoportban;
- vezetés egyedül és társsal – az egyéni és kettős (koterápiás) vezetés kérdései a csoportban;
- hogyan mutatható meg a munkánk (szociális munka, csoportmunka) önazonos módon – a BMSZKI szakmai közösségének és tágabb környezetnek/társadalomnak egyaránt.

A szakmai műhelyre havi rendszerességgel került sor, átlagosan 8-9 fő részvételével. A közös munka a továbbiakban is folytatódik.

Bántalmazás és szociális munka

Az új szakmai műhely azzal a céllal indult el 2025-ben, hogy segítséget, kapaszkodót nyújtson a BMSZKI-ban dolgozó szociális szakembereknek az olyan helyzetekben, amikor a párkapcsolati erőszak és a bántalmazás egyéb formáival találkozva szembesülnek az ellátórendszer hiányosságaival és diszfunkcionális működésével, ami tehetetlenséget, és más hasonlóan nyomasztó érzéseket vált ki belőlük. A műhely tervezésekor fontosnak tartottuk, hogy a kollégákkal együtt gondolkodjunk, és főleg az ő szükségleteikhez igazodjunk, ezért úgy képzeltük el, és hirdettük meg, hogy egy elméleti alkalmat – amikor meghívott vendég beszél

a tapasztalatairól és a hozzá kapcsolódó elméletről – egy azt feldolgozó, együtt gondolkodó alkalom követ. Nem titkoltuk azt a hosszabb távú célunkat sem, hogy készüljön egy protokoll az ilyen helyzetekre. A tapasztalatunk azonban már az első alkalmak után azt mutatta, hogy ehhez valóban *műhelymunkára* lenne szükség, aminek egy változó összetételű és létszámú nyitott csoport nem tud megfelelni. Ennek a tapasztalatnak a birtokában, és látva, hogy a kollégák is szívesebben jönnek, ha van meghívott vendég, változtattunk a terveinken, és inkább erre koncentráltunk.

Az alábbi táblázatban részletesen feltüntettük az egyes alkalmak témáit, a meghívott vendégeket és a résztvevők számát.

	Dátum	Meghívott előadó/szervezet	Téma	Résztvevők száma
1.	2025.03.25	nem volt	A műhely bevezetése, alapozás. "A cuki bántalmazó és az elviselhetetlen áldozat."	32
2.	2025.05.06	Olgyai Anna - Igazságügyi Minisztérium, Budapesti Áldozatsegítő Központ	Az Áldozatsegítő Központ munkájának bemutatása	16
3.	2025.05.27	Ferenczy Tamás és Oláh Lili - SOS Gyermekfalvak	Traumaérzékenység a gyermekvédelemben. A "Biztonságos terek - kibontakozó gyerekek" projekt és a szervezet traumatudatos működésének bemutatása.	15
4.	2025.06.24	nem volt	Az előző két alkalom feldolgozása, tanulságainak levonása.	6
5.	2025.09.30	Papp Andrásné - Névtelen Utak Alapítvány	Az alapítvány munkájának bemutatása	7
6.	2025.10.28	Fáklya Ágnes - Ökumenikus Segélyszervezet, Biztos Pont Regionális Krízisambulancia	A párkapcsolati erőszak jelei	11
7.	2025.11.25	Győrffy Boglárka és Balassa Bernadett, BMSZKI	Hajléktalan nők beszélő képei a segítő munka középpontjában + a műhely zárása	5
Összesen				92
Átlag				13

Új belépő kollégák képzése

A BMSZKI új belépős képzésének célja, hogy minden új munkatársunk megismerhesse azt a szakmai szemléletet, mely jellemzi az itt folyó szakmai munkát. A képzés jó alkalom arra is, hogy a kollégák találkozzanak a BMSZKI felsővezetőivel, és alkalmat ad több intézmény meglátogatására is. Az új belépős képzés már több, mint egy évtizede része a BMSZKI életének, ezalatt többször átgondolásra került. A jelenlegi képzési struktúra több éve alakult ki, így minden munkavállalónak, munkakörétől függetlenül, még a próbaideje alatt részt kell vennie egy három napos képzésen. Az intézmény nagysága és sokrétű munkája miatt nem tudunk minden fontos területre kitérni a három napos képzés során, ezért igyekszünk frissíteni a „BMSZKI kisokos”

elnevezésű kiadványunkat, mely szintén az új belépők tájékoztatását hivatott szolgálni, és ami elérhető az intézmény belső hálózatán.

A képzés negyedévente került megszervezésre, így 2025-ben az előzetes terveknek megfelelően négy alkalommal valósult meg. A negyedévente megszervezett alkalmakon összesen 34 fő vett részt. A részt vevő kollégák közt a munkakörüket tekintve volt: segédmunkás, segítő, szociális munkatárs, gazdasági részen dolgozó munkatárs, egészségügyben dolgozók is. A résztvevők egészében nagyon hasznosnak találták a képzést, és azt is többen megfogalmazták, hogy az előző munkahelyeiken nem volt ilyen képzésben részük. Előző évhez képest jelentősen kevesebben voltak a képzésen, ez annak tudható be, hogy a fluktuáció az év során alacsony volt. 2025. január 1.-vel két új intézményt vett át a BMSZKI, ezeknek a telephelyeknek a munkatársai is részt vettek a képzésen.

2025-ben az intézmény tett egy vállalást arra nézve, hogy az intézményi takarítást saját munkavállalókkal látja el, ennek következtében több takarító munkakörben dolgozó kollégával nőtt a dolgozók száma. A takarító kollégák esetében nagyon nehezen lett volna megoldható a háromnapos új belépős képzésen való részvétel, emiatt számukra rendhagyó jelleggel új struktúrát/tematikát dolgoztunk ki, és egy olyan képzési napot szerveztünk, mely teljes egészében az ő munkakörük, feladataik figyelembevételével épül fel. A képzésen összesen 18, különböző telephelyeken dolgozó kolléga vett részt. Visszajelzéseikből kiderült, hogy nagyon tetszett nekik a képzési nap, és ez bennünket is megerősített abban, hogy a gyakorlatot a jövőben folytatni fogjuk.

Vezetőképzésen való részvétel támogatása

A vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017 EMMI rendeletnek megfelelően az ellátási egységvezetőknek vezetőképzésen kell részt venniük. Ez a kötelezettség nem vonatkozik azon ellátási egységvezetőkre, akik szociális szakvizsgával rendelkeznek. Aki először vesz részt szociális vezetőképzésen, annak első alkalommal úgynevezett alapozó képzésen, majd négyévente megújító képzésen kell részt vennie. A képzésen való részvétel kötelező és költségtérítéses. 2025-ben 1 fő ellátási egységvezető alapozó alapképzésen, 1 fő ellátási egységvezető alapozó mesterképzésen, illetve 1 fő megújító mesterképzésen vett sikeresen részt.

További képzések, kezdeményezések

Középvezetők vezetőképzése

Már 2024-ben megkezdődött a gondolkodás arról, milyen képzéssel lehet támogatni célzottan a középvezetőket a kötelező vezetőképzésen túl. Így született meg a gondolata a középvezetők képzésének. 2025-ben egy hatékonyabb képzési anyag összeállításához megpróbáltuk összeírni

azokat a kompetenciákat, amelyeket a BMSZKI fontosnak tart vezetői számára. Ennek megállapításához többször egyeztettünk, gondolkodtunk közösen a felsővezetőkkel, illetve szerveztünk három fókuszcsoportot a középvezetők számára. Ezek alapján sikerült kidolgozni egy összetett kompetenciarendszert – mely 5 kulcskompetenciát és ezekhez kapcsolódva, számos alkompotenciát ölel fel. 2026-ban folytatjuk ezt a munkát, és bízunk abban is, hogy a képzés megvalósítására is sor kerül majd.

Utcai szociális munkás ágazati képzés

A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet felkérésére 2025-ben is megvalósítási helyszínt biztosítottunk az utcai szociális munkás ágazati képzéshez két alkalommal, tavasszal és ősszel. A megállapodás értelmében intézménylátogatásokat is szerveztünk. A visszajelzések kedvezőek voltak, így a jövőben is tervezzük folytatni az együttműködést.

Tervek 2026-ra

A legfontosabb továbbra is az, hogy jól használható szakmai tudáshoz juttassuk a kollégáinkat. Igyekszünk figyelni a hozzánk beérkező igényekre, és ezek alapján új képzések fejlesztésében is gondolkodunk. Évek óta megfigyelhető, hogy ügyfeleink idősödnek, ezért az ellátásnak fel kell készülnie a velük való munkára. Így vált szükségessé egy olyan minősített képzés, mely segíti a szakembereket az idősekkel való munkában. Az időügyi képzés akkreditációját 2026 tavaszára tervezzük, az első csoport pedig az ősz folyamán indulhat el.

Továbbra is szem előtt tartjuk azt az igényt, hogy kollégáink szeretnék többet megtudni a veszteségekkel és a gyásszal kapcsolatosan, illetve segítséget kapni abban, hogyan dolgozhatnak veszteség-élményekkel. Mind külső képzések támogatásában, mind saját képzés szervezésében gondolkodunk ezzel kapcsolatban.

A középvezetők vezetőképzését szeretnénk megvalósítani az év során – legkorábban 2026 második felében. Az Új belépők képzésének felépítése szintén átgondolásra szorul, részben azért, mert az ügyfélkörünk szükségletei változnak. Ennek megújítását 2026 elejére tervezzük.

Két szakmai tanfolyamunk és egy személyiségfejlesztő foglalkozásunk minősítése fog lejárni 2026-ban, ezek mindegyikénél szükséges felülvizsgálni, hogy milyen formában szeretnénk folytatni azokat, annak érdekében, hogy kollégáinknak minél inkább naprakész és használható tudást kínáljunk.